

Postanie

Preambuła

Jako delegatki i delegaci na XIII Zgromadzenie Światowej Federacji Luterńskiej (ŚFL) zebraliśmy się w Krakowie, w Polsce, w dniach 13-19 września 2023 r., aby modlić się, rozważać, dyskutować i rozpoznawać dalszą drogę naszej globalnej wspólnoty Kościołów, inspirowani tematem „Jedno Ciało, jeden Duch, jedna nadzieja” (Efezjan 4,4).

Zanim tu przyjechaliśmy, zebraliśmy się w naszych regionach, a także w Polsce jako młodzież, kobiety i, po raz pierwszy, mężczyźni, podczas Spotkań Przygotowawczych.

Jesteśmy głęboko wdzięczni Kościołowi Ewangelicko-Augsburskiemu w Polsce, jego władzom, parafiom i wolontariuszom za ich hojną gościnność. Jako Kościół mniejszościowy w swoim kraju, składający świadectwo w nierzadko trudnym kontekście, polski Kościół luterński naprawdę pokazał nam, że każdy Kościół posiada dary, którymi może się podzielić z resztą wspólnoty.

Wspólnie potwierdzamy, że jesteśmy Jednością w Ciele Chrystusa, umocnieni przez jednego Ducha i powołani do głoszenia jednej nadziei zmartwychwstałego Chrystusa.

Podczas tego Zgromadzenia przypomnieliśmy sobie o pilnej potrzebie dawania spójnego, wiarygodnego i zgodnego świadectwa o Ewangelii pośród wielu kryzysów, które dotyczą nasz spolaryzowany i podzielony świat.

Patrząc w przyszłość, na 500. rocznicę Konfesji Augsburskiej w 2030 roku, pamiętamy o wezwaniu XVI-wiecznych reformatorów, przypomnianym przez naszego głównego mówcę, do bycia „Kościółem nieustannie reformującym się”, pracującym na rzecz jedności chrześcijan, ale także dążącym do zjednoczenia w Jedno Ciało całej ludzkości, wraz z całym stworzeniem, gdy świadczymy o Ewangelii słowami i czynami.

Jedno Ciało

Podczas nabożeństwa zastanawialiśmy się nad wcieleniem, gdy Bóg stał się niemowlęciem w żłobie, bezbronnym i kruchym ciałem prawdziwego człowieka. Wcielenie wzywa nas do rozpoznania Boga w każdej osobie i w całym stworzeniu, uznając naszą głęboką jedność.

Żyjemy jednak w podzielonym świecie, w którym ciała są krzywdzone, odrzucane, wykluczane, a ziemia, nasz wspólny dom, cierpi z powodu narastającego zagrożenia dla środowiska i klimatu.

Nieustanny wzrost temperatur na świecie, czego przykład stanowi obecny, najgorętszy odnotowany w historii rok, prowadzi do utraty bioróżnorodności, życia, środków do życia i całych społeczności. Słyszemy i przyjmujemy pilne wezwanie do działania. Jesteśmy częścią Bożego stworzenia. Prowadzeni przez młodych ludzi, zobowiązujemy się być skuteczniejszymi orędownikami sprawiedliwości ekonomicznej i klimatycznej, chroniąc naszą planetę i jej zasoby dla przyszłych pokoleń. Wspólnie potwierdzamy, że stworzenie nie jest na sprzedaż.

Zgromadziliśmy się w regionie, w którym wojna Rosji przeciwko Ukrainie pozostawiła setki tysięcy zabitych i rannych, a kolejne miliony zostały przesiedlone w wyniku walk. Na całym świecie słyszymy krzyki ciał okaleczonych, zabitych lub przesiedlonych przez wojnę i konflikty. Pamiętamy o Etiopii, Haiti, Manipurze, Mjanmie, Nigerii, Palestynie, Sudanie, Wenezueli, Jemenie i wielu innych miejscach, w których przemoc odbiera życie i zakłóca funkcjonowanie całych społeczności. Nasza wiara wzywa nas, abyśmy byli posłańcami sprawiedliwości, pokoju i pojednania, stojącymi u boku najbardziej bezbronnych ludzi.

W tym roku odnotowano największą liczbę uchodźców i osób wewnątrznie przesiedlonych, według oficjalnych danych wynoszącą ponad 108 milionów. Nasza wiara wzywa nas do przyjęcia obcego i jesteśmy wdzięczni tym, którzy oferują schronienie i wsparcie, przypominając słowa Chrystusa. „Byłem tułaczem i przyjęliście mnie“ (Mt 25,35).

Odrzucamy wszelkie formy przemocy i dyskryminacji ze względu na rasę, pochodzenie etniczne, płeć, seksualność, przynależność klasową, wiek, niepełnosprawność, ksenofobię, kastę, czy pochodzenie społeczne. Wszyscy ludzie są stworzeni na obraz Boga i posiadają taką samą godność, która nie może być naruszona.

W dziesiątą rocznicę powstania Polityki Sprawiedliwości Płci ŚFL, cieszymy się z dokonanych postępów i potwierdzamy nasze niezachwiane zaangażowanie na rzecz wzmocnienia pozycji kobiet i położenia kresu przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć, która gwałtownie wzrosła podczas pandemii COVID-19. Wzywamy do wzmocnienia partnerstwa między kobietami a mężczyznami w celu przezwyciężenia patriarchy oraz potwierdzamy takie rozumienie męskości, które obejmuje troskę, dbałość i służbę.

Ponawiamy wezwanie ŚFL, sformułowane po raz pierwszy prawie cztery dekady temu, do przyjęcia pełnego uczestnictwa kobiet w posłudze ordynowanej. Nie należy rozróżniać pomiędzy ordynowaną posługą kobiet i mężczyzn.

Wołamy wraz z kobietami, którym wciąż odmawia się równej godności i które cierpią ucisk z powodów rasowych, kulturowych lub religijnych. Wzywamy do ciągłej refleksji teologicznej i edukacji w temacie sprawiedliwości płci oraz wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt, oraz do zapewnienia im sprawiedliwej i pełnej możliwości przyszłości.

Jesteśmy silniejsi dzięki zróżnicowanemu uczestnictwu w życiu wspólnoty. Zobowiązujemy się do pracy na rzecz większej sprawiedliwości międzypokoleniowej. Chociaż poczyniono pewne postępy, nie przyjmujemy jej za pewnik. Musimy zrobić więcej, aby zapewnić znaczące uczestnictwo młodzieży we wszystkich obszarach życia kościelnego, w tym w zarządzaniu i podejmowaniu decyzji.

Jesteśmy wezwani do rozpoznawania Chrystusa w sobie nawzajem, oraz do zwalczania odczuwającej mowy nienawiści, która prowadzi do szkodliwych działań przeciwko jednostkom lub społecznościom. Wszyscy jesteśmy zjednoczeni w ciele Chrystusa i wiemy, że gdy jedna część ciała cierpi, cierpi całe ciało. Jak przypomina nam apostoł Paweł: „Nie ma już Żyda ani Greka, nie ma niewolnika ani wolnego, nie ma mężczyzny ani kobiety. Wszyscy bowiem stanowicie jedność w Chrystusie Jezusie“ (Gal. 3:28).

Tak jak nasza wiara zobowiązuje nas do dbania o fizyczne samopoczucie naszych bliźnich, tak musimy również traktować priorytetowo zdrowie psychiczne, duchowe i emocjonalne. Jako globalna wspólnota wiary jesteśmy wezwani do zwalczania stygmatyzacji i izolacji, poprzez tworzenie przestrzeni pełnych akceptacji, dostępnych i inkluzywnych, do których ludzie mogą się zwrócić w potrzebie. Zaobserwowaliśmy wzrost obaw o zdrowie psychiczne w wyniku pandemii COVID-19 i narastającego kryzysu klimatycznego, jak również przemocy,

dyskryminacji i polaryzacji. Wymaga to podjęcia pilnych działań praktycznych oraz refleksji teologicznej.

ŚFL jest wspólnotą Kościołów głoszących Ewangelię na różne sposoby, niezależnie od pory roku, kultury, gospodarki i kontekstu politycznego, gdy stara się być solą ziemi i światłością świata. Świętujemy dar jedności w pojednanej różnorodności, wiedząc że centrum zawsze jest Chrystus.

Nasze Kościoły członkowskie różnią się w zależności od kraju i regionu. Wzajemna odpowiedzialność jest znakiem rozpoznawczym Kościoła, gdy staramy się nawzajem nosić swoje brzemia. Poprzez rozmowę będziemy rozeznawać, co to znaczy być jednym Ciałem Chrystusa w 99 krajach i być wzbogaconym przez naszą różnorodność. Potrzebujemy korzystania wzajemnie z doświadczeń, zachęty i krytyki. Chrystus, który trzyma wszystko razem, przypomina nam o tym i zachęca nas do tego (Kol 1:17).

ŚFL jest konfesyjną wspólnotą, ale nie jest konfesjonalistycznym ciałem zapatrzonym do wewnątrz. Od momentu powstania ŚFL, praca na rzecz jedności chrześcijan była jednym z jej podstawowych zadań. Postrzegamy siebie jako część szerokiego ruchu ekumenicznego, blisko związaną z naszymi partnerami i wspólnie z nimi zobowiązującą się do słuchania wezwania Chrystusa „aby wszyscy byli jedno” (J 17:21).

Bycie luteraninem oznacza bycie ekumenicznym. Pan wzywa nas do uznania z pokorą, że Kościół jest Jednym Ciałem w Chrystusie. Od dziesięcioleci angażujemy się w owocne dialogi ekumeniczne i dążymy do głębszego i szerszego zrozumienia między wszystkimi chrześcijanami.

Doskonale zdajemy sobie sprawę z nieporozumień i podziałów, które przez wieki rozdierały Kościoły chrześcijańskie i nadal powodują napięcia w naszych własnych Kościołach, w naszej globalnej rodzinie luterkańskiej i wśród chrześcijan na całym świecie. Wiemy jednak również, że więcej nas łączy niż dzieli i zobowiązujemy się iść razem naprzód.

Jeden Duch

Podczas nabożeństwa wyznaliśmy zepsucie naszych serc i modliliśmy się do Boga, aby stworzył w nas czyste serca. Usłyszeliśmy obietnicę, że Duch Boży odnowił nas i pojednał, poruszając i inspirując nas do życia w bliskości już obecnego Boga, oraz bliżej siebie nawzajem.

Żyjemy w świecie rosnącej polaryzacji, w którym zwodnicze teologie tworzą ekskluzywne lub eskapistyczne społeczności, gromadząc władzę i bogactwo w rękach nielicznych, jednocześnie siejąc strach i rozdrobnienie w Kościołach i społecznościach. Uznaliśmy, że aby temu zaradzić, musimy oprzeć nasze nauczanie i zwiastowanie na odpowiedzialnych teologiach, zarówno jako globalna wspólnota, jak i w naszych lokalnych Kościołach członkowskich.

Odpowiedzialna teologia jest zakorzeniona w Biblii. Leczy rany, tworzy jedność i wzmacnia wspólnotę. Odpowiedzialna teologia jest holistyczna, używa inkluzywnego języka i różnorodnych oraz dostępnych środków komunikacji. Odpowiedzialna teologia buduje inkluzywne wspólnoty, ma odwagę odnawiać swój język i sposoby docierania do ludzi żyjących na marginesie społeczeństwa. Odpowiedzialna teologia daje przestrzeń dla odnawiającej i reformującej mocy Jednego Ducha.

Podkreślamy znaczenie silniejszej edukacji teologicznej i formacji liderów dla zrównoważonego rozwoju naszych Kościołów, przygotowujących ludzi do angażowania się w złożone kwestie bez uciekania się do uproszczonych odpowiedzi.

Konstrukttywne zaangażowanie w relacje międzyreligijne powinno stanowić istotny element na którym skupia się kształcenie teologiczne, zarówno poprzez dialog na najwyższych stopniach, jak i przez podkreślanie znaczenia harmonijnego przebiegu codziennych spotkań z reprezentantami innych religii. Zobowiązujemy się do bycia dobrymi sąsiadami w zróżnicowanych religijnie społeczeństwach.

Podczas Zgromadzenia Ogólnego w Budapeszcie ŚFL odrzuciła antyjudajstyczne diatryby i nawołujące do przemocy zalecenia zawarte w późniejszych pismach Marcina Lutra, oświadczając, że antysemityzm stoi w sprzeczności z Ewangelią i stanowi dla niej zniewagę. Potwierdzamy to i wyrażamy nasze stałe zobowiązanie do przeżywania naszego luteranckiego dziedzictwa w wierze chrześcijańskiej z miłością i szacunkiem dla narodu żydowskiego.

Jako wspólnota kościołów jesteśmy wezwani do rozróżniania jednego Ducha od wielu duchów naszych czasów (1 Kor 12:10), aby zbadać, do czego wzywa nas Trójjedyny Bóg w świecie, który przekazuje wiele sprzecznych, fałszywych i zagmatwanych wiadomości. Jednocząc się w modlitwie i wspólnym uwielbieniu, we wspólnym studiowaniu Pisma Świętego i luteranckich ksiąg wyznaniowych, rozeznajemy i działamy zgodnie z Bożym powołaniem w naszym dzisiejszym świecie.

My przeszliśmy przez obozy Auschwitz-Birkenau
Oni byli transportowani jak bydło i wysyłani na śmierć.
My udaliśmy się tam, by spojrzeć prawdzie w oczy
Oni zostali okłamani, upokorzeni i zabici.
My lamentowaliśmy.

Przemierzając Auschwitz-Birkenau.
Wspominaliśmy inne miejsca niewypowiedzianego zła.
Pamiętamy, że jest jedna ludzkość
Że wszyscy mają tę samą godność nadaną przez Boga.
Przysięgamy nigdy nie być obojętnymi
Przysięgamy wyrażać sprzeciw wobec mowy nienawiści, kłamstw, okrucieństw,
Modlimy się: nigdy więcej.

Temat Zgromadzenia przypomina nam, że ciało i duch należą do siebie nawzajem, wzywając nas do wypowiedzania się przeciwko wszelkim formom ucisku, duchowego i fizycznego. Jesteśmy wezwani do walki z rasizmem, przemocą, nadużyciami i wyzyskiem, które wciąż występują zarówno w Kościele, jak i w społeczeństwie.

W niektórych częściach świata Kościoły cierpią w wyniku restrykcyjnych praw czy polityki rządu, ograniczających ich wolność słowa, a nawet poddających ich prześladowaniom, jeśli podnoszą głos w obronie sprawiedliwości i praw człowieka. Ubolewamy nad dyskryminacją i uciskiem naszych sióstr i braci chrześcijanek i chrześcijan, gdziekolwiek do tego dochodzi i niezależnie od ich wiary czy wyznania. Prosimy nasze Kościoły członkowskie o modlitwę za nich i wzywamy wspólnotę do zajęcia się tym problemem.

Jedna nadzieja

Podczas nabożeństwa przypomnieliśmy sobie, że jesteśmy jedną ludzką rodziną i chociaż wokół nas szaleją sztormy, Chrystus jest z nami w łodzi.

W obliczu kryzysów, które nakładają się na siebie, oraz działań zmierzających do zniesienia wywalczonych z trudem praw człowieka, możemy mieć poczucie, że stojące przed nami wyzwania są przytłaczające i nie do pokonania. Podczas tego Zgromadzenia słyszeliśmy, jak zmartwychwstały Chrystus mówi nam: „Nie lękajcie się!”.

Jeden Duch pokazuje nam, że inny świat jest możliwy. Ewangelia zaprasza nas do nadziei, uczenia się odczytywania znaków Bożej obietnicy wszędzie na świecie, ponieważ nasza nadzieja jest zbudowana na Jezusie Chrystusie.

Jako luteranie mamy udział w holistycznej misji Bożej: głoszeniu, rzecznictwie, diakonii, na poziomie międzynarodowym, jak i lokalnie w naszych poszczególnych Kościołach. Przez Chrztost jesteśmy powołani i posłani do głoszenia wyzwolającej Ewangelii Jezusa Chrystusa w słowach i czynkach. Duch powołuje nas, byśmy byli narzędziami sprawiedliwości, pokoju i pojednania, uzdrawiając rany w naszych Kościołach i w naszym wspólnym świecie. Wyposażeni przez Ducha Świętego, jesteśmy zachęcani do budowania społeczności nadziei wszędzie tam, gdzie dzielimy się i żyjemy Ewangelią na całym świecie.

Kiedy mówimy o nadziei, nie możemy dać się zwieść doczesnym perspektywom, fałszywym nadziejom i pragnieniom, ale musimy pozostać skoncentrowani na konkretnej nadziei dla tego i przyszłego świata. Potwierdzamy, że to właśnie nadzieja spaja ŚFL jako wspólnotę. Inspiruje nas do solidarności ze sobą nawzajem, podczas gdy wspólnie stawiamy czoła gwałtownym zmianom i wyzwaniom, przed którymi stoi nasz świat.

Nadzieja przypomina nam, że jesteśmy jedną ludzkością, że nie ma między nami rozróżnienia. W wodach Chrztostu uświadamiamy sobie ogrom społeczności świętych z nami i wokół nas. Jest to miejsce nadziei i dziękujemy Bogu za wszystkich, którzy przeszli drogę pojednania przed nami.

Zastanawiając się nad naszą pracą jako Kościołów we wspólnocie, musimy znaleźć nowe sposoby dawania nadziei wszystkim ludziom. Nie pustej nadziei, ale odważnej nadziei, która jest inspirowana naszą wiarą w Boga i za którą podążają nasze działania w służbie ubogim, potrzebującym, uchodźcom i osobom dotkniętym kryzysami. Nadzieja uzdalnia nas do zabierania głosu w przestrzeni publicznej na rzecz sprawiedliwości i praw człowieka. Nadzieja ta musi przejawiać się w bardziej namacalny sposób w Kościele poprzez jego pracę, nabożeństwa i misję.

Jako luteranie jesteśmy Kościołami w ciągłym procesie reformacji. W Chrystusie doświadczamy radości i cierpienia na tym świecie i jesteśmy wezwani do nazywania wyzwań występujących w ramach wspólnoty ŚFL i otaczającego nas świata, oraz odpowiadania na nie. Zobowiązujemy się uczyć z przeszłości.

Diakonia jest nadzieją w działaniu. Potwierdzamy pracę humanitarną i rozwojową ŚFL, jej globalne zaangażowanie, pracę z Kościołami członkowskimi i partnerami, oferując ludziom w potrzebie nadzieję i przyszłość. Współpracując z ludźmi wszystkich religii, staramy się promować sprawiedliwy, pokojowy i pojednany świat.

Rosnąca świadomość zagrożenia klimatycznego i działania zmierzające do poradzenia sobie z nim w naszych Kościołach członkowskich są znakami nadziei. ŚFL musi nadal odgrywać kluczową rolę, łącząc pracę lokalnych Kościołów z globalnym rzecznictwem.

Nadzieja jest soczewką, przez którą patrzymy na świat, jako naśladowcy Chrystusa, wspólnie podróżując ku przyszłości.

Dokąd zmierzamy?

Wracamy do naszych krajów z głębszym poczuciem tego, co oznacza być Kościołami we wspólnocie, oraz z mocniejszym zobowiązaniem do wzmacniania więzi między nami. Kroczymy wspólnie jako Kościoły w eklezjalnej i wyznającej wspólnocie, świadcząc o naszej wierze, w holistycznej misji Bożej. Słyszymy wezwanie do życia w darze pojednania i jedności ze wszystkimi naszymi bliźniami.

Zmierzając w kierunku roku 2030 i 500. rocznicy Konfesji Augsburskiej cieszymy się z ekumenicznego potencjału naszego wyznania, które jest wołaniem o jedność, mającym utrzymać razem ciało Chrystusa, Kościół.

Jako Kościoły w ciągłej reformacji jesteśmy wezwani do pracy na rzecz pokoju na świecie, między ludźmi, krajami i całym stworzeniem.

Jako jedno ciało, wezwani przez jednego Ducha, w jednej Nadziei, wyruszamy z Krakowa do wszystkich zakątków świata, aby głosić Ewangelię, że jesteśmy wyzwoleni przez Bożą łaskę i posłani, aby służyć naszemu bliźniemu.

Tłum. E. Sojka

Tłumaczenie zostało opublikowane w „Kalendarz Ewangelicki” r. 2024.